

og at der endogsaa indenfor Rigsdagen er Partier, som støtter disse Bestræbelser overfor Arbejderne, saa er det ganske naturligt, at man fra dette Sted tager til Orde derimod og raaber Vagt i Gevær, raaber, at man er gaaet for vidt.

Jeg vil gerne tillade mig at gøre opmærksom paa, hvorledes dette Spørgsmaal om Kontrollkort eller Legitimationskort i Tidernes Løb har været et meget omstridt Spørgsmaal mellem Arbejderne og Arbejdsgiverne. Forholdet har jo altid været det, at Arbejdsgiveren helst alene vilde bestemme, hvem der skulde ind paa hans Fabrik eller Værksted, og man har gjort forskellige Forsøg paa at blive enebestemmende i saa Henseende. Man har til Tider søgt selv at oprette Arbejdsanvisningskontorer, hvorfra man anviste Arbejdskraft til de forskellige Fabrikker og Virksomheder. Arbejderne var utilfredse dermed, fordi det meget let kunde medføre, at man paa et saadant Kontor vidste Besked med, at der var visse Arbejdere, som Arbejdsgiverne var utilfredse med, og naar disse misliebige Arbejdere henvendte sig paa Anvisningskontoret, fik de ikke Arbejde, de var paa den sorte Liste. Saa skete der en stor Begivenhed i 1897. Da havde Arbejdsgiverne indenfor Jernindustrien forlangt, at der skulde indføres Afskedigelsesbeviser, saaledes at en Arbejder, der fik sin Afsked, skulde modtage et Kort, udstedt af Arbejdsgiveren, og medbringe det, naar han søgte Arbejde andetsteds. Da man fra Arbejdernes Side forstod, hvad der laa i dette, nemlig at det Kort, der blev udstedt, kunde faa en eller anden Paa-tegning, et eller andet lille Mærke, som Arbejdsgiverne kendte, og som kunde give Oplysning om, hvorvidt den paagældende Arbejder var duelig eller uduelig, om han var behagelig at have paa Arbejdspladsen eller ikke, et eller andet Tegn, som kunde bevirke, at vedkommende Arbejder aldrig mere kunde faa Arbejde, blev man indenfor Arbejdernes Kreds ganske naturligt opskræmt over det System, som Arbejdsgiverne her vilde sætte i Kraft, og man nægtede derfor at modtage disse Kort. Dette i Forbindelse med andre Forhold bevirkede, at Jernfabrikanterne i 1897 lukkede deres Fabrikker og vilde tvinge Arbejderne til at modtage Kortene. Kampen varede i 3 Maaneder og endte med, at Arbejdsgiverne maatte opgive disse Kort. Man vil forstaa, at naar der har været ført en tre Maaneder lang Kamp for at forhindre Indførelse af Kontrollkort, staar dette fremdeles Arbejderne i Blodet, og de kan derfor allerede af den Grund ikke forlige sig med

den Tanke, at man nu efter saa mange Aars Forløb vil paatvinge dem saadanne Kort.

Senere har Arbejdsgiverne paa anden Maade søgt at faa dette Forhold gennemført. Kampen førtes med andre Ord videre, indtil i 1901 Københavns Kommune tog Sagen op og oprettede et kommunalt Arbejdsanvisningskontor, som blev paritetisk ledet, det vil sige, at Ledelsen bestod af lige mange Arbejdere og Arbejdsgivere. Dette Kontor bestod en Række Aar, men heller ikke det var Arbejdsgiverne tilfredse med. Der var nemlig sket det, at Fagforeningerne først havde oprettet Rejsekasser, som hjalp Arbejderne, naar de gik fra By til By; saa de nu i Stedet for at gaar rundt paa Værkstederne for at betle kunde henvende sig til deres Fagforeninger og der blive hjulpet med et eller andet Beløb, saa at de kunde faa Mad og Nattelogi, medens de søgte Arbejde paa det paagældende Sted; kunde de ikke faa Arbejde, gik de videre til næste By og søgte Arbejde der. Imidlertid kunde jo ogsaa under vanskelige Arbejdsperioder de gifte og boddende Medlemmer blive arbejdsløse, men de fik ingen Hjælp. Derfor tog man Tanken op om at yde disse Medlemmer en Understøttelse, stedlig, som man kaldte den. Men naar man indrettede saadanne Kasser, maatte vedkommende Fagforening sige: Vil I have Understøttelse, naar I bliver arbejdsløse, maa I møde her daglig, saa vi kan kontrolere, at I ikke sidder hjemme og arbejder eller gaar ud og tjener noget, for det kan vi naturligvis ikke være tjente med, naar vi gør det muligt for jer at opretholde Hjem og Familie; hvis I saa samtidig sidder og arbejder, snyder I jeres Kammerater. Det forstod man, og man tog paa Generalforsamlinger Beslutning om, at arbejdsløse Medlemmer, som modtog Understøttelse, skulde møde til Kontrol paa Kontoret i Regelen hver Dag og i Arbejdstiden.

Men man forstod tillige, at naar man vilde understøtte sine arbejdsløse Medlemmer, var man ogsaa interesseret i, at der blev ført Kontrol med, at disse Medlemmer beskæftigedes hurtigst muligt, saa at man kunde blive fri for at yde Understøttelse. Disse Kasser satte sig derfor ret ivrigt i Forbindelse med Arbejdsgiverne og forespurgte, om de ikke havde Brug for en Mand til et eller andet Arbejde. Omvendt kom adskillige Arbejdsgivere ind paa at sætte sig i Forbindelse med Arbejdsløshedskasserne og spørge, om de ikke havde en Arbejder, der kunde udføre dette eller hint